

Les darreres notícies de Madrid no permeten precisar la situació en què es troba respecte el nou règim.

UN COP D'ESTAT

Les forces militars proclamen un nou règim

L'al·locució i el ban del Capità general de Catalunya : Incautació del govern civil pels militars : Textos oficials i declaracions : Els ministres a Madrid es reuneixen en Consell Permanent : La capital d'Espanya segueix el moviment? :

Inauguració de l'Exposició del moble : Telegrama reial al general Primo de Rivera

EL DEJUNI DE POLITICA

Hi ha, sembla, a Espanya Govern nou. Hi ha a Catalunya estat de guerra. Hi ha a Barcelona prèvia censura per a la premsa. En aquestes condicions, la nostra ploma de defensors d'un ideal patriòtic queda aturada. Preferim el silenci a l'atenció de la pròpia veu. Més ens estimem transformar el caràcter dels nostres editorials: que aprimir llur sentit per tal que poguessin passar a través dels sedassos.

Un gran periòdic com LA PUBLICITAT té múltiples objectius. Com a missió primordial ha de sostenir una causa patriòtica. Després, ha de posar el comentari ràpid a l'actualitat variable. Ha d'estar atent al moviment d'idees i a la florida de totes les activitats espirituals. Ha de donar, per fi, l'ampla informació de tots els fets d'interès públic que se succeeixen en la ràpida desfada dels dies.

Alguns d'aquests objectius, no podrien ésser atesos com cal en les presents circumstàncies. Renunciem temporalment a omplir-los. Més val la paraula no dita que la paraula incompleta. Els nostres lectors, els nostres amics, els nostres companys d'idees i els nostres germans de pàtria, pensaran com nosaltres. Per segur ho tenim. La paraula que no escriurem nosaltres, ells també l'endevinaran, perquè surt d'un batec del cor, d'aquest batec és el mateix en tots els patriotes catalans.

A tots demanem una serenitat perfecta, una clara visió del nostre forç paper d'espectadors atents davant els esdeveniments històrics que presenciem, i que als ulls nostres semblen una mica luyans. Els qui estimen un ideal patriòtic, veuen des d'un lloc alt el curs dels fets, el belluig dels homes i de les generacions nacionals en els llargs camins de la història; i així no donen als episodis cap valor definitiu.

Som dels qui no limiten el camp de la producció periodística a la propaganda política i al comentari de les coses actuals. Sempre havem cregut fútils els pretextos d'aquells periodistes que, en temps de censura, es planyen de no poder parlar de res, de no poder omplir les columnes del periòdic, o que amb un cop d'humorisme vulgar insereixen oracions, o un tros de santoral, o un fragment del Quixot, o les taules de les operacions aritmètiques.

El nostre poble, com deia el manifest-convocatòria de la Conferència Nacional Catalana, sap dejunar de política. Nosaltres farem ara aquest dejuni en l'espai frontal de la nostra fulla. I no ens mancaran temes d'interès, situats més enllà de les contingències polítiques.

Ens guardarem prou de prendre un posat febrer, o inquiet, o trágic. El millor senyal de la maduresa cívica de l'opinió catalana ha de consistir en un posat de natural expectació. No ens agradarien pas els escarapalls i els averanys. Si les fases successives de la nova situació espanyola es descabdellen amb normalitat externa, poden constituir una interessantíssima lliçó d'història contemporània, davant la qual ens escua la quieta atenció.

Per part nostra, no sentirem cap recança, pel canvi de temes. No hem vinculat les nostres feines a la política, i sentim l'atracció d'altres activitats de l'esperit. Els homes de partit són esclaus d'una obsessió limitadora. Els homes de pàtria senten l'espargut per tots els caires de la vida nacional.

Per damunt dels episodis de la política, passa la vida dels pobles, rica i complexa. El polític de professió pot trobar que la claror del món s'apaga quan les vicissituds polítiques li són contràries. Nosaltres, si avui deixem al marge l'apostolat polític, ens resten les vastes zones en les quals continua plenament la vida del poble i l'activitat de l'esperit humà. Tot dejunant de política, tindrem el bon nodriment de les altres branques del funcionalisme nacional. Ben portat, un dejuni és encara saludable i purificador.

Les primeres notícies

Des de les dotze d'anti passada estaven aglomerats les tropes.

De quatre a cinc del matí sortiren els escamots de soldats a les ordres d'oficials, procedint a ocupar la Central de Telèfons, l'Administració de Correus, la Delegació d'Hisenda i alguns altres edificis de caracter públic.

Sembla que fa dies que el moviment es venia preparant, preveient-se tots els detalls.

Prop de dos quarts de tres del matí els caps i oficialitat de l'exèrcit ocupaven els telèfons, telèfons i estació radiofònica.

Així quasi passà totament desapercbut, puix en aquelles hores de repòs són pocs els que fan ús d'aquests serveis.

El personal d'aquesta redacció pogué observar que a les dotze, quan es demanava comunicació, la senyoreta responia

invariablement, que les línies estaven avariades; cal reconèixer que la incommuniació durà escassament una hora. Uns telègrams de caràcter comercial foren admesos sense dificultat pel personal de telègrafs.

En canvi per a uns altres de premsa dirigits a l'estranger calgué l'aprovació de la censura militar, que des d'aquells moments començava de funcionar.

La Premsa local, però, fou dispensada d'aquesta disposició, tota vegada que la majoria dels diaris estaven quasi confectionats quan es va rebre la plena confirmació dels fets.

El jutjat militar es presenta a la impremta de "Solidaridad Obrera", ordenant que fossin suprimits alguns articles en els quals es parlava de la situació actual d'una manera que fou eregida inconvenient. L'esmentat periòdic aparegué, doncs, amb alguns espais en blanc.

AL·LOCUCIO DEL CAPITA GENERAL DE CATALUNYA

A la Capitania s'ha donat el següent manifest a la Premsa: "Al país i a l'exèrcit: Espanyols.

Ha arribat per a nosaltres el moment més temut que esperat (perquè hauríem volgut viure sempre en la legalitat i que ella regís sense interrupció la vida espanyola) de recollir les ànsies, d'atendre el clamorós requeriment de tots els que, estimant la pàtria, no veuen per ella altra salvació que alliberar-la dels professionals de la política, dels homes que en una altra raó ens ofereixen el quadro de les dissorts i immoralitats que començaren l'any 1898 i amenacen Espanya amb un pròxim fi tràgic i deshonros.

La tènida xarxa de la política de concupiscències ha agafat amb les seves malles, segregant-la, fins la voluntat reial. Amb freqüència sembla demanar que governin els que els diuen que no deixen governar, al·ludint als que han estat el seu únic, encara que debilitat, portaren a les lleis i costums la poca ètica sana, la lleugera ombra de moral i equitat que encara té; però en la realitat s'avenen, fàcils i contents, al torn i repartiment i entre ells mateixos dissenyen successió.

Doncs bé, ara anem a recabar totes les responsabilitats i a governar nosaltres o homes civils que representin la nostra moral i doctrina. Prou ja de maneres rebeldes que sense posar remei a res perjudiquen tant i més a la disciplina aquesta forta i vívil a la qual ens llancem per Espanya i pel Rei.

Aquest moviment és d'homes: el que no senti la masculinitat completament caracteritzada que esperi en un reu sense pretorbar, els dies bons que per a la pàtria preparem: Espanyols, Visca Espanya i visca el Rei!

No cal que justifiquem l'acte nostre, que el poble el demana i l'impulsa. Assassinaris de prelates, ex-governadors, agents de l'autoritat, patrons, capatassos i obrers; audaces i impunes atacs; depreciació de la moneda; derrotxament de milions de despeses reservades; sospitosos política aranzelària per la tendència; i més perquè qui la porta es vanta de descorada immoralitat; rastres intrínsecs polítiques, present per pretext la tragèdia del Marroc; incertitud davant aquest greu problema nacional; indisciplina social, que fa el treball ineficaz i nul, precària i ruinosa la producció agrícola i industrial; impudència propaganda comunista; impietat i incultura; justícia inflada per la política; descarada propaganda separatista; passadures tendencioses al voltant del problema de les responsabilitats i, per últim, siguem justos, no sol punt a favor del Govern, de la sabid del qual vin des de fa nou mesos mercès a la inextinguible bonia del poble espanyol una feble i incompleta persecució del vici del joc.

No veim a plorar llàstimes i vergonyes, sinó a donar-los compte i radical remei, per a la qual cosa requerim el concurs de tots els bons ciutadans. Per això, i en virtut de la confiança i manament que en mi han dipositat es constituirà a Madrid un directori inspector militar amb caràcter provisional, encarregat de mantenir l'ordre públic i d'assegurar el funcionament normal dels ministeris i organismes oficials, requerint el país perquè en breu termini ens ofereixi homes rectes, savis, laboriosos i honestos que puguin constituir ministeri, emparats per nosaltres, però amb plena dignitat i facultat per oferir-los al Rei, per al seu digna acceptar-los.

No volem ésser ministres ni sentir més ambició que la de servir Espanya. Som el Sentiment, de legendaria i honrosa tradició espanyola i com ell portem per lema: "Pau, Pau i Pau"; però pau digna i pau fundada en el saludable rigor i en el saludable càstig dintre. Ni claudicacions ni impunitats: volem un Sentiment reserva i germà de l'exèrcit per a tot, àdhuc per a la defensa de la independència pàtria si perillés; però el volem més per organitzar i enquadrar els homes de bé i que la seva adhesió ens fortifiqui. Sols trigarà unes quantes hores en sortir el decret d'organització del Gran Sentiment Espanyol.

Ens proposem evitar vessament de sang, i encara que lògicament no n'hi hauria cap de neta, pura i patriòtica que se'ns posi en contra, anunciem que la fe en l'ideal i l'instint de conservació del nostre règim ens portarà al més gran rigor contra els que combatim.

Volem viure en pau amb tots els pobles, i merèixer d'ells per a Espanya, avui la consideració, demà l'admiraçió per la seva cultura i les seves virtuts. Ni som imperalistes ni preiem pendre d'un tossut autor al Marroc l'honor de l'exèrcit, el qual, amb la seva conducta valerosa, a diari el vindrà. Per a això, i quan aquell exèrcit hagi complert les ordres rebudes (altre en absolut a aquest moviment que fins essent tan elevat i noble no ha de torbar l'augusta missió dels que estan al front de l'enemic), cercarem al problema del Marroc solució ràpida, digna i sensata.

El país no vol sentir parlar més de responsabilitats, sinó saber que s'han exigit prompte i justament, i això ho encarreguem sense limitació de termini, a tribunals d'autoritat moral i despassionats de quant ha emmetzilat fins ara la política o l'ambició. La responsabilitat col·lectiva dels partits polítics la sancionem amb aquest apartament, total a què els condemnem, fins reconeixent en justícia que alguns dels seus homes dedicaren al noble afany de governar els seus talents i les seves activitats, però no saberen o no valeren mai purificar i donar dignitat al mitjà en què han viscut. Nosaltres, si, volem, perquè creiem que és el nostre deure, i davant tota denúncia de prevaricació, soborn o immoralitat de qualsevol mena, procedim a l'obertura dels processos que castigui implacablement els que delinquen contra la pàtria, corrompent-la i deshonrant-la.

Garanim la més absoluta reserva per als denunciants, encara que siguin contra els de nostra professió i casta, perquè que siguin contra nosaltres mateixos, ja que hi ha acusacions que honoren. El procediment en Jaume Alba queda des d'ara obert, que a aquest el denuncia la ven unànime del país, i queda també processat el que, essent cap del Govern i havent escoltat de persones solvents i investides d'autoritat les més dures acusacions contra el seu depravat i efímic ministre, i fins assentint-hi ha subornat a la seva influència i habilitat política, sense caràcter ni virtut, per perseguir-lo, ni fan sols per apartar-lo del Govern.

Més detalls no els admetem manifest. La nostra labor serà molt aviat coneguda i el país i la història la jutjaran, que la nostra consciència està ben tranquil·la de la intenció i del resultat.

En declarar-se a cada regió l'estat de guerra el capità general, o qui el substitueixi, destituirà tots els governadors civils i encomanats als governadors i comandants militars

l'urs funcions. S'incantaran de totes les centrals i milijans de comunicació i no permetran, apart les familiars i comercials, les de cap altra autoritat que no serveixi el nou règim.

De totes les novetats importants que vagin ocorrent en donaran coneixement duplicat als capítans generals de Madrid i Barcelona resolent promptament i energicament les dificultats.

S'ocuparan els llocs més indicats, com centres de caràcter comunista o revolucionari, estacions, presons, banes, centrals de llum i dipòsits d'aigua i es procedirà a la detenció dels elements sospitosos i de mala nota. En tot el demés es curarà de donar la sensació d'una vida normal i tranquil·la.

Mentre l'ordre no estigui assegurat i el règim naixent triomfi, serà preferent atenció dels militars en tots els seus graus i classes els serveis d'organització, vigilància i ordre públic, havent-se de suspendre tota instrucció o acte que es torpexi aquests fins, sense que això signifiqui lliurar les tropes a la molèstia ni abandonar la missió professional.

Per sobre tot advertim hi ha les mesures que el patriotisme, l'intel·ligència i entusiasme per la causa suggereixi a cada un en moments que no són de vacillar sinó de jugar-se el tot; és a dir, la vida per la pàtria.

Unes paraules més solament.

No hem conspirat, hem recollit a plena llum i ambient l'anhel popular i li hem donat alguna organització per encaminar-la a una fi patriòtica exempta d'ambicions. Creiem, doncs, que ningú s'atreveria amb nosaltres i per això hem omès el sol·licitar d'un a un el concurs dels nostres companys i subordinats. En aquesta santa empresa hi queden associats en primer lloc el poble treballador i honrat en totes les seves classes, l'exèrcit i la nostra gloriosa Marina, tots dos àdhuc en les seves més modestes categories que no havíem d'haver consultat prèviament sense relaxar llargs de disciplina, però que ben coneguda llur fidelitat al comandament i llur sensibilitat als anhel patriòtics, ens asseguren llur valuós i eficac concurs.

Encara que naixem d'una indisciplina formulària, representem la veritable disciplina, la llegida al nostre doxma i amor patri, i així l'hem d'entendre, practicar i exigir, no oblidant que com que no ens estimem l'ambició, sinó pel contrari, l'esperit de sacrifici, fem la màxima autoritat.

I ara novament, Visca Espanya i visca el Rei i rebem tots la coral salutació d'un vell soldat que us demana disciplina i unió fraternal en nom dels dies que ha compartit amb vosaltres la vida militar en pau i en guerra i que demana al poble espanyol confiança i ordre, en nom dels desvetllaments a la seva prosperitat dedicats, especialment d'aquest en què ho ofereix i ho aventura tot per servir-lo.

Miquel Primo de Rivera
Capità general de la quarta regió

Barcelona, 12 de setembre de 1923.

LA DECLARACIO DE L'ESTAT DE GUERRA

A les cinc d'aquest matí fou fixat als carrers de la ciutat el ban declarant l'estat de guerra.

La nostra edició d'aquest matí

Durant tot ahir correueren rumors—i anaren creixent a cada hora que passava—d'immediats esdeveniments sensacionals. Tots coincidien en què s'anava a la instauració d'un nou règim, al capdavant del qual es posava el Capità General de Catalunya.

Cap a la una de la matinada arribà per telègraf de Madrid la confirmació dels fets anunciats, encara que no en forma prou concreta per poder-ne afirmar l'absoluta exactitud i la significació i l'abast del moviment.

Poc després, sabíem que el general Primo de Rivera havia fet a mans d'alguns periodistes l'allocució en la qual es proclamava el règim nou. Malgrat els esforços dels nostres redactors de nit, fou impossible d'aconseguir cap exemplar d'aquest manifest, com fou impossible de comunicar telefònicament per haver estat interrompudes les línies. Per altra banda, l'hora en què fou comunicada a la premsa l'esmentada allocució, feia difícil de conèixer-la, així com s'ignorava si calia dur les galeres a la censura.

Visitant les redaccions d'alguns col·legues, els rumors anaven prenent una magnitud extraordinària. Pels carrers de la ciutat, sota una aparent tranquil·litat, es notava una ambient de profunda inquietud.

Davant tot això, s'acordà suspendre la publicació del número, que estava a punt d'entrar a la rotativa.

Preguem als nostres amics que ens perdonin la supressió de l'edició esmentada.

Restem agraïts a les moltíssimes persones que s'han interessat per les causes d'aquesta anormalitat i desitgem que la comunicació diària amb els nostres llegidors no sigui mai més interrompuda.

EL BAN DE CAPITANIA

S'ha fet públic el següent ban:

BANDO

Don Miguel Primo de Rivera y Orbaneja, marqués de Estella, capitán general de la cuarta región

Ordeno y mando

Queda declarado el estado de guerra en el territorio de esta Región militar y confiado el mando civil de las provincias de Barcelona, Lérida, Gerona y Tarragona a los respectivos gobernadores militares, los que dictarán las órdenes precisas para el mantenimiento del orden público y la seguridad del régimen proclamado por mi manifesto del doce de septiembre dirigido "Al País y al Ejército".

En los Gobiernos y Comandancias militares, se ejerce la previa censura de la prensa y de toda clase de escritos impresos.

Las Diputaciones, Ayuntamientos y demás Corporaciones civiles continuarán su normal funcionamiento, pero las Autoridades militares dictarán respecto a ellas, las medidas que aconsejen las circunstancias.

Espero que todo buen ciudadano cooperará con su prudencia y sensatez a la consolidación de un régimen que era anhelado unánimemente, aunque por el momento se originen molestias y se suspendan algunos derechos.

De la cordura de todos pendo la pronta vuelta a la normalidad.

Este bando surtirá sus efectos a partir de su publicación. Barcelona, 13 de Septiembre de 1923.

Miguel Primo de Rivera.

FULLA VOLANT

Ha estat repartida la següent fulla volant, sense cap segell que l'acrediti, encapçalada amb el membre de la Capitania General. Diu així:

"Com un sol home i amb una veritable disciplina (aquesta és la que es disciplina), la de l'amor a la Pàtria, la que sonda en la consciència fins que troba el veritable deure per sacrificar-li tot: vida, aurores, pau, família... heu respost a l'ordre que us vaig donar, quan estava segur que com

a poble i com a exèrcit sentiu l'ansia de socórrer la mare Espanya... Deu i la Pàtria us ho pagaran..."

No admeto, ni per un sol moment, la hipòtesi que el que fou Govern (que ara ja no ho és per nosaltres) pretengui llançar en defensa dels seus llocs, encara que vulgui encobrir-ho amb la defensa de la dignitat del Poder públic (la dignitat per exercir-la) forces d'altres regions contra nosaltres; ni elles vindrien, ni encara que vinguessin tindríem la moral que nosaltres tenim per rebre-les.

No hi ha, doncs, més remei que esperar i resistir fins veure assolit el bé que anhelem, i canviar sobre el Govern la responsabilitat del que porti la seva tossuderia de defensa indefensible.

Per la meua part, prefereixo que es meus fills herediti una guerra tota foradada per les bales, com Ja Dídac de Leba, que una floració, signe de servilisme als que enfonsaren la meua Pàtria.

He de fer, almenys, una excepció: L'ex-ministre de la Guerra, el tinent general En Enis Aizpuru, solista esforcia i sense incórrer en el seu honor, entén que en el foc que ocupa el seu deure és el que està complint. Tria, per aquest error, fins en els nostres jutjats, la consideració mereixia.

Us saludo, orgullos i satisfet, el vostre general, Miguel Primo de Rivera."

Declaracions del general Primo de Rivera

"El Dia Gràtic", en una fulla extraordinària apareguda a primeres hores de la tarda, publica una intervenció amb el general Primo de Rivera sega a les tres de la matinada. Segons el diari, el capità general digué:

"Encara que amb el temor de pecar de prolixes, hem donat al nostre manifest una extensió que ens exigeix ampliacions, però no està de més que vostres sapiguin que el nostre primer propòsit és de desolrar les Cambres sotmetent-les a un règim d'economia interna que estalvi un parell de milions i deixar cessant el gran nombre d'empleats suposats que figuren només en les llistes i mai posaren els peus a les oficines, i altres mesures d'orientació i exemplaritat semblants.

—Ni ha calgut imitar el Feix ni la gran figura de Mussolini, encara que (Segueix a la tercera plana.)

D'ESPORTS Els Espectacles

FUTBOL

CRACOVIA A BARCELONA

Per als dies 15 i 16 s'annuncien els partits que han de disputar-se al camp de Les Corts el C. S. Cracovia i el F. C. Barcelona.

La importància de l'equip visitant podrà jutjar-se pels resultats obtinguts en els partits internacionals que disputà en la passada temporada als principals Clubs europeus que, per a coneixement dels nostres lectors, copiem a continuació.

A Budapest, contra M. T. K., 0-0; a Budapest, contra F. T. C., 1 a 0 en contra; a Cracovia, contra l'Ujpesti, 2 a 1, a favor; contra el Kispesti, 1 a 0 a favor; contra el Terekves, 2 a 0, a favor; a Praga, contra la Unió Xizcov, 2 a 1, en contra; a Cracovia, contra l'Admira, 4 a 3 i 2 a 0, a favor; a París, contra el Servette, de Ginebra, 1 a 1; a París, contra el Red Star, 3 a 2, a favor; a Dinamarca, contra l'Aarhus, 6 a 1, a favor; a Helsingborg, contra l'equip representatiu d'Helsingborg, 2 a 0, a favor; a Malmö, contra el Kamraterne, de Malmö, 2 a 1, a favor.

El Cracovia és l'equip més antic de Polònia. Set dels seus jugadors formen part de l'equip nacional polac, el qual, en els partits internacionals que ha disputat a Iugoslàvia i Suècia ha triomfat per 3 gols a 1 i 6 gols a 1, respectivament.

ACLARIMENT NECESSARI

La Premsa s'ha fet ressò dels resultats obtinguts per un equip alemany de Furtth a la regió llewantina. En la forma en què ha estat donada la notícia, s'exposa a confusions que podrien venir en perjudici d'un dels més famosos equips del continent, ens cal informar als lectors que l'equip que s'ha anomenat és el "Turnverein Furtth 1890".

El "Spielvereinigung Furtth", diferents vegades campió d'Alemanya, l'actitud del qual a Barcelona fou tan celebrada, no vindrà a Catalunya fins a finals del present mes per jugar amb el nostre Club degà. Diumenge vinent ha de jugar a Suïssa contra el F. C. Zurich.

Un dels més brillants triomfs obtinguts darrerament ha estat amb el Hamburger Sportverein, actual campió d'Alemanya per 3 a 1, el qual encontre tingué lloc el dia 29 d'agost.

El Furtth que ha jugat a València no té, doncs, cap afinitat amb el S. V. Furtth.

BOXA

Avui, dijous, al vespre, en la reunió de boxa que tindrà efecte als jardins del Parc, En Ricard Alis, campió d'Espanya del pes welter, efectuarà el darrer combat en públic abans de deixar començament al seu entrenament en vista del pròxim combat que ha de fer amb el campió de França de la seva categoria, En Raymond Porcher.

La vetllada selectuària sota el següent programa: Primer, García contra White, pesos lleugers; segon, Tomás contra Durà, pesos lleugers; tercer, en combat de revança, Ferran Trassau contra En Jacint Fabregat, pesos plomes; i finalment, davant del campió Ricard Alis, els organitzadors, millorant el programa, hi posaran el duríssim i batallador Agustí Villar, per no poder-ho fer En Josep Marco, per mor d'una forta lesió a la nuca.

La substitució d'En Marco pel vencedor del campió de Suïssa André Smith ha causat sensació entre els aficionats.

NATACIO

FESTES INTERNACIONALS DE NATACIO EL "SIMKLUBEN NEPTUN", D'ESTOCOLM, A BARCELONA

Una altra gran solemnitat ens prepara, per a últims de la vinent setmana, l'infatigable Club Natació Barcelona, amb la vinguda del formidable equip suec "Simkluben Neptun".

En vista de tal esdeveniment, els nostres nedadors s'han sotmesos, des de ja fa uns dies, a un fort entrenament per tal d'estar preparats per a les grans lluites que tindran lloc amb els formidables suecs, les quals tindran per escenari la formosa piscina del Club degà.

Es de lloar la iniciativa del Club Natació Barcelona en fer venir el famós equip suec, els alliconaments pràctics del qual seran ben profitosos per als nostres nedadors.

VELA

TROFEU MERAVELLES

Corresponent a l'actual estació disputar-se per l'ordre correlatiu establert entre els balmes de la classe de 6 metres, de forma internacional, el Trofeu Meravelles, que instituí el Club Marítim de Barcelona, al començament de l'any en cursa, per perpetuar la memòria del malaurat deportista Joan Camps, diumenge vinent, a tres quarts d'onze del matí, es correrà en el nostre port la primera prova d'aquesta important regata.

Sobre SAINT JORDI

J. ESPINÓS :: CLAVE, 17

PRINCIPAL PALACE

Teléfono, 5125 A i 4736 A

Plaça del Teatre, 2 i 4

Cada dia gran matinée a dos quarts de cinc de la tarda.

Seleccione programa de varietats, i a les sis en punt

SKITCHOS REVUE

75 artistes espanyols i estrangers. — Entrada lliure.

Nit, a les deu: Varietats i SKITCHOS REVUE

(Avui, 56 i 57 representació.)

Avui, divendres,

estrena de

dos nous quadros

Old Danco Record

i

La agencia del Flaquito

i debut de

Pep Marqués

i

Perla Antillana

TEATRES

TEATRE NOVELTATS

CIRC EQUESTRE

Gran companyia internacional acrobàtica, equestre, còmica i musical. Director: Mr. Ventura Gaunan.

Avui, dijous, tarda:

MATINEE INFANTIL

Nit, tres grans debuts:

LES 4 FARRETES

LES ROBBINNS

i

TITTO RIFFI

TEATRE TIVOLI

Empresa Francesc Delgado

Gran companyia de Comèdia

dia

ANTONIA PLANA

EMILI DIAZ

Debut, dissabte, 15, vespre

Estrena de

La flor de

Córdoba

Teatre Barcelona

Sessions d'Art

Mercè Nicolau

Primer actor i director,

Enric Jiménez

Dissabte, 15 de setembre,

estrena del drama en quatre

actes, de l'autor rus Art

zibacher, traducció de Jo

sep Maria Jorda

GELOSIA

Teatre Barcelona

Temporada de Tardor

Gran companyia de comèdia

ALBA - BONAFE

Inauguració, 21 de setembre

DIA 15

Inauguració de la temporada, amb la super-joia de la UNI-

VERSAL,

ESPOSES FRIVOLES

pel gran actor VON STROHEIM

La pel·lícula del milió de dòlars

OBERTURA OFICIAL DE LA

EXPOSICIO INTERNACIONAL DEL

MOBLE I DECORATIO D'INTERIORS

PARC DE MONTJUIC

Avui, l'entrada és rigorosament per

invitaciones. No s'expediran entrades

però són vàlids els abonaments que es

venen al preu de 20 pessetes a tots els

establiments de Barcelona.

TEATRE COMIC

Dissabte, 15, i diumenge,

16 de setembre de 1935

Grans funcions per la com-

panyia de

JAUME BORRAS

Extraordinàries representa-

cions de

EL MONJO NEGRE

i

LA DIDA

ELDORADO

Gran companyia de sarsuela

de JOAN VILA

Per donar lloc als assaigs

de la celebrada obra

EL NIÑO DE ORO

se suspèn les funcions

fins avui, dijous, en què

s'efectuarà l'estrena en

aquest teatre. Esplendida

presentació. Gran quadro

flamenc: el mateix amb què

foi estrenada l'obra al te-

atre de la Comèdia de Ma-

drid; germanes Garzachas

i germanes Hidalgo

Teatre Poliorama

Companyia de Comèdies

Pròximament, inauguració

de la temporada, amb la re-

presa de la comèdia en qua-

tre actes, dels germans

Quintero:

LOS GALEOTES

CERCLE DE SANS

Dijous, 20 de setembre, nit, a

les deu: La comèdia dramàtica

en tres actes

PRIMEROSE

per la notadíssima companyia

DIAZ ARTIGAS

creació de la eminent actriu

JOSEFINA DIAZ

CINEMES

Diana-Argentina

Excelsior

Avui, 10, La reina dels gita-

nos, Sense pietat, Història d'un

chantage, Funció de gala, Pas-

seig aeri.

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Avui, dijous, tres estrenes: L'hon-

rència de la mare, sentimental; Na

Torralba, comèdia; L'home fero,

i el gran exit del Programa An-

ria: El llac invisible, per Irene

Castell, diumenge, nit, inauguració

de les grans exclusives: L'auddq

(Artistes Associats), darrera crea-

ció de Charles Ray, Dillans, re-

apartió de Tomaset

Teatres Triomf i Marina

i Cinema Nou

Avui, La casa de despises, La

història del mocador brodat,

Nanuk l'esquimal, Robinson

Crusoe, 9 i 10; La reina dels gi-

tanos, 8 i 9.

Gran Teatre Comtal i

Gran Cinema Bohèmia

Avui, dijous, tarda i nit, gran-

diosos programes. Cinc estrenes:

La xamusa comèdia L'estranys

aventura; el cinedrama Furor pas-

sional; la pel·lícula còmica Vida de

camp; la interessant Història d'un

"chantage", i X i últim episodi de

La reina dels gitano

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA

PROGRAMES SELECTES

Avui, dijous, tarda i nit, progra-

mes selectes. Quatre estrenes:

La xamusa comèdia L'estranys

aventura; el cinedrama Furor pas-

sional; la pel·lícula còmica Vida de

camp; la interessant Història d'un

"chantage", i X i últim episodi de

La reina dels gitano

Monumental - Pedró

Walkyria

Avui, dijous, estrenes: Aventures

de Robinson, XI i XII episodis; Na-

nuk l'esquimal; El gat montés;

L'automòbil roig; Tomaset detec-

tiva; Demòcrates, nit, estrenes: Aven-

turas de Robinson, XIII i XIV; Mos-

son Janot, obra mestra de Lluís

Quintero

Cinema Princesa

Teléfono 1371 A.

Avui, dijous, tot estrenes,

programa monstre. La reina

dels gitano, 8 i 9 episodis de

gran sensació. El diamant blau,

bònica comèdia dramàtica,

creació de la gran artista Ka-

therine Mac Donald; Instint

matern, gran film sentimental,

interpretat pel gran artista

Esthera Barrimore; Un viu amb

el whisky, comèdia de bromes con-

tinua: La casa de despises, as-

sumpte còmic. — Diumenge,

nit, estrena del 10 i últim epi-

sodi. La reina dels gitano.

RESTAURANTS

LES PLANES

Hotel Restaurant Versailles

Obert des de les cinc

del matí a mitja nit

Creixent de jogret i a la carta

Coberta de 7500 m. d'entorn

habilitats per a temporades a

preus econòmics

Aigua del Mas Guinard

Canil espècia per a automòbils

Teléfono 7 M

Propietari: Joan Gó (de l'antic

VERSAILLES)

LA RABASSADA

Hotel — Restaurant — Alacelons

400 metres altitud. Programa au-

tor. Temperatura ideal. Es-

tabliments gran confort per a fa-

mílies. Servei permanent d'auto-

res de la plaça de Lesseps (drec-

tes), del nou edifici per alimnt. Te-

léfono 6204 G.

San CULLERETES

Quintana, 5

Teléfono 230 A

CASAMENTS

BATEIGS

DINARS DE CASA

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

Recepció de plaques i pel·lícules

i tot treball de laboratori. Es re-

acta a les

5 HORES

CASA CASSELLA

Carreer de Santa Anna, 4.

(Prop Rambla)

les seves actuacions han estat ensejament de profit per tots. Però a Espanya tenim el Sometent i hem tingut a Prim, admirable figura militar i política.

—En dissoldre les Corts recoliríem gèlles tot l'activitat respecte de les responsabilitats i sense més indagacions, que tot ha d'estar ja indagat a aquestes hores, ho sotmetrem a sentència ràpida de magistrats prestigiosos que no hagin intervingut en la lluita política i de passions que fa ténen ja fins de la rectitud i imparcialitat dels jutges. Esperem que aviat serà satisfeta l'ansia de justícia, no de persecució, de l'opinió pública.

—D'Africa no els diré a vostès ni una paraula, ni permetrem que se'n escrigui ni quasi que se'n parli. Problema que li han de cercar resolució les armes i la diplomàcia juntes, res no guanya en ésser lliurat al públic. Però estiguin segurs que d'adverses i molanxes per a l'enemic no les coneixem, perquè aquest sistema, que es practica, és el més car, el més retardat, el més ineficaz i el més perillós; encara que potser hagi estat més profitós per als que l'han imitat o quan menys desorientat en una escala, perquè a això abans es dedicaven un parell de milions l'any, i encara menys; però en els dos darrers, les despeses sense justificació passen de vint-un milions, i ja veuen vostès el que s'ha progressat en el camí de la pau.

—Quina barbaritat! Propòsits d'afusellar no en tenim, però que si els tribunals sentencien aquesta pena, l'executarà, no ho dubteu. Si el rei alça la rebela contra el nostre règim ho pagarà prompte i car, és natural conseqüència del nostre amor a ell que ens farà defensar-lo per tots els mitjans.

—Farem una nova divisió administrativa, governativa, judicial i fins possiblement militar d'Espanya, treball que encarregarem a homes doctes en geografia, història, administració i art militar, tendent a crear la regió robusta i amb mitjans propis, establint ofícies i personal i delegant l'Estat importants serveis que descomulgava l'administració central; però sense que els llacos parís es relaxin ni tan sols es desentendin. Bandera, una per tota Espanya: l'espanyola, i en quant als idiomes regionals no els perseguim perquè tenen tradició, amor i bellesa; però incrementarem el coneixement i ús de la llengua castellana en bé dels nascuts a totes les regions, que sense aquest instrument, veurien molt reduïts els horitzons d'activitat i a això no es podrà oposar ni resistir més que a través de la mateixa Espanya, que no es pot consentir més que amb la decència i manca de dignitat amb que s'ha vingut exercint el poder públic, que transigui amb tot el que representava idealisme, a canvi de no deixar anar la presa del que li interessava grollerament.

Catalunya no haurà de doldre's gens del nostre adveniment al poder. Ara, el moribund sentiment català d'hostilitat a Espanya, que tan abundantment i criminalment han vingut deixant desenvolupar en l'escola i en el púlpit i en la càtedra els abominables polítics de l'antic règim, aquest sentiment procurarem desterrar-lo pel mateix mitjà que l'ha creat, és a dir, per la predicació, i quan les seves manifestacions siguin molt intencionades o rebels, deshonradores les elegirem també per la força.

Encara són tres, catalans i castellans, a temps de salvar el concepte i l'amor d'espanyolisme, per una de conciliació i eficàcia i cordialitat, i per la meua part he agafat tal amor a Catalunya que el que més desitjo és servir-la i tenir reciprocitat de sentiments i esper que ho aconseguiré totalment.

—Ni una paraula més per avui, que demà els podré dir moltes coses. Que la premsa, aquest noble i interessat instrument d'opinió, a Espanya més sentimental i enveja, que en cap altra banda, aporti la vista dels homes que ho tenim tot i ho congeguem tot per servir el seu país. Bona nit, vinguen aquests meus i a somniar amb la grandesa d'Espanya.

EL QUE FEU DECIDIR EL COP D'ESTAT

Si bé cal creure que els generals que s'han posat davant del moviment han tingut les seves raons i que amb l'indignació dels seus compatriotes de la Península sembla que hem cercat tots els mitjans per tal d'evitar que el moviment s'esdegués.

Suposant sempre que s'ha creuat les nostres informacions, sembla que s'havia assabentat al Govern del marqués d'Albufera que amb la seva actuació en l'afar del Marqués no feia sinó augmentar el dany que ha d'existir entre el poble i l'Exèrcit.

A més a més es feien gravíssimes consideracions com a mínim d'Estat, que no mereixien una satisfacció del poble. Però, dimicres, a la tarda, quan l'Alcalde i el capità general de Madrid de l'actiu que estava disposada a prendre la guarnició de Catalunya; sembla, però, que això transcendia a les esferes governamentals i d'aquí vindria el precipitadíssim Consell de ministres, després del qual semblava serien convocats a l'acció del capità general, senyor Primo de Rivera, que prenia la direcció del moviment.

Aquesta actitud d'En García Prieto és la causa de que s'havien de prendre mesures de protecció, car a les dues de la matinada, que des de Madrid par-

laven de la substitució del capítol general, aquest feia públic el seu manifest, el qual ja coneixen els nostres lectors.

Hom pot assegurar que en aquell moment es desconeixia l'actiu que prendria la guarnició a Madrid, i que, per tant, la iniciativa del moviment requeia de ple sobre aquesta guarnició amb el seu capità general al cap.

L'AVENÇ DEL MOMENT FIXAT

A les dues de la matinada foren interrompudes les comunicacions telefòniques i telegràfiques amb Madrid.

A Capitania General es deia que això no era res d'estrany, ja que el moviment havia hagut d'adonar-se dos hores abans, puix la fixada pel cop d'Estat eren les quatre de la matinada.

Preguntat sobre les causes d'aquest avenç, declarà que obeïa a què a grimeres hores de la matinada havia rebut del ministeri de la Guerra una indicació perquè es posés a l'aparell telefònic. El general Alzola li preguntà que "com estava la guarnició de Barcelona" i el marqués d'Estella, per no enganyar-lo, li ho contà tot dues hores abans de l'hora fixada. Degut a això, aquesta hagué d'ésser adelantada.

LA COMUNICACIÓ DE LA NOTICIA A LES ALTRES GUARNICIONS

El general Primo de Rivera, segons manifestacions seves, abans de les tres de la matinada havia comunicat per telèfon amb cinc capitans, les guarnicions de les quals, compromeses a secundar el moviment, havien donat la notícia d'haver-se iniciat aquest.

Aquí després que havia telegrafiat al governador militar de Saragossa l'encàrrec de transmetre al governador civil d'aquella capital l'ordre de comunicar al ministre de Foment la decisió dels militars pregon-li que tornés a Madrid.

Digué també que havia tramès, amb l'autoritat necessària, trenta exemplars del manifest a un general resident a Madrid, de reconegut prestigi, perquè aquest els fes arribar a llur destí.

Es deia si el general Alzola era el general Cavaleanti.

UNA COMUNICACIÓ INTERROMPUDA AL MINISTERI DE LA GOVERNACIÓ

A quarta de cinc del matí es comunicà al ministeri de la Governació el següent despatx:

"Per ordre del capità general, s'ha possessionat del Govern Civil l'autoritat militar."

Abans de transmetre la signatura "Primo de Rivera", fou tallada la comunicació.

EL SENYOR PORTELA ARRIBA FINS A SARAGOSSA I S'ENTORNA

Hom sap que el ministre de Foment havia d'arribar aquest matí per tal d'assistir a la inauguració de l'Exposició del Moble; però en ésser el tren a Saragossa fou assabentat del que succeïa i aleshores fou seguit fins a Saragossa pel "tren" en el qual el general Cavaleanti i el general Losada es dirigien a Madrid.

Mentre uns diuen que la indicació li fou feta pel general d'aquella plaça, altres asseguren que ho fou seguint instruccions del Govern de Madrid.

EL GENERAL LOSADA ES FA CÀRREC DEL GOVERN CIVIL. LA PROTESTA DEL SENYOR VERA

A les quatre del matí, el general Losada, acompanyat dels seus ajudants, va presentar-se a l'edifici del Govern civil, prenent, acte seguit, el comandament de la "provincia".

Fou avisat ràpidament el senyor Vera, governador civil en propietat, el qual es presentà al cap de poca estona i intimada per tres vegades el general Losada que abandonés aquell lloc, sense ésser atès, en vista de la qual actitud es retirà, no sense abans obtenir una acta firmada pel general Losada en la qual consta la protesta del senyor VERA.

PARLA EL GENERAL LOSADA

En rebre al migdia als periodistes, es limità a explicar com s'havia encarregat del comandament de la "provincia" i insistí que tot el personal continuava en els seus llocs, com abans.

Referent-se als fets del dia, manifestà que han estat solament conseqüència del desgairell que en tots els ordres ha reportat la funesta política dels Govers de Madrid.

Assegurà que aquesta intimitat no afectarà per res la marxa dels serveis ni la de les Corporacions públiques.

Digué finalment que es rebien d'arreu proves d'adhesió i que no dubtava que les restants guarnicions d'Espanya s'identificarien amb l'actiu de la causa.

A CAPITANIA GENERAL

Des de les primeres hores s'ha observat molt tràfic de visites, actua d'adhesió, etc.; la impressió de tots els caps i oficials de l'Exèrcit era per demés satisfactoria assegurant-se que

tota Espanya se solidaritzaria amb l'actiu de la guarnició d'aquí.

A propòsit de les comunicacions que contra determinats sectors de l'opinió pública algú considerava imminents—i fins un diari del migdia donava com a segures—sembla que manquen de fonament, puix que l'Exèrcit, ens digueren, no ha d'alterar en res la vida normal, a no ésser una contravençió de les disposicions que conté el band declarat l'estat de guerra a tot Catalunya.

PARLA EL MARQUÉS D'ESTELLA

El capità general, en rebre els periodistes els prometé tenir-los al corrent de tot el que vagi esdevenint. Creu inútil el fer noves declaracions, puix tot el seu programa està condensat en el manifest llançat a l'opinió.

Finalment comunicà que havia rebut al matí un telegrama signat del capità general de Castella i altres quatre generals de guarnició a Madrid, assegurant-li llur ajut més decidit, si bé ajornant la resolució a prendre, fins que el Rei arribi allí.

L'aspecte del senyor Primo de Rivera era de molta tranquil·litat i confiança. Algú féu remarcar el fet que rebé totes les visites vestit de país.

ON ES EL SENYOR ALBA?

Corre el rumor que el senyor Alba ha fugit de Sant Sebastià, on estimojava, cap a Biarritz.

La nova organització COMBINACIONS DE CAPS MILITARS

Se'n assegura que el general Martínez Anido serà designat per a la Capitania General del Nord; el general Cavaleanti per a la de Madrid; el general Primo de Rivera seguirà a la de Catalunya.

El general Weyler s'encarregarà de la direcció de la campanya del Marroc.

El general Aguilera continuarà presidint el Tribunal Suprem, el qual entendrà en el procés per les responsabilitats civils derivades de la insubordinació portada a cap per la Comissió parlamentària.

Inaugural de l'Exposició del Moble

HI ASSISTEIX EL CAPITÀ GENERAL

S'ha inaugurat aquesta tarda, a l'hora anunciada, l'Exposició del Moble.

A l'acte hi ha assistit només la representació oficial i els delegats de corporacions i entitats.

En entrar les autoritats, entre les quals hi havia el Capità General Primo de Rivera, s'han sentit aplaudiments. No hi ha hagut, però, ni victòries.

L'Ajuntament ha anat corporativament a inaugurar la primera demostració de les projeccions en els jardins de l'Exposició. Presidia l'Alcalde i anava acompanyat dels regidors senyors Mayzós, Nonell, Matos, Vilaseca, Escobar, Salazar, Palau, Vilaseca, Trías, Capdevila, Garbarró, Viza, Juyent i el secretari accidental senyor Vidal i Guardiola.

També hi havia el president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch; el de la Diputació, senyor Vallés i Puig, i altres diputats de la Mancomunitat, com també els individus que formen la Junta de l'Exposició, els quals, en companyia de l'Alcalde de la ciutat, feien els honors als que arribaven.

El senyor marqués d'Albela, en nom de la ciutat de Barcelona i parlant en català declarà oberta l'Exposició del Moble, posant de relleu la importància i transcendència que aquest certamen representa.

Hegracia a la Mancomunitat i a les associacions estrangeres pel dret d'ajut que han prestat per al major èxit de l'Exposició del Moble.

En llengua espanyola es dirigí al capità general, perquè transmetés al Monarca l'agraïment de la ciutat i de la Junta de l'Exposició per l'actiu que sempre ha demostrat en aquesta obra.

El marqués d'Estella respongué que tindrà un gran plaer en transmetre al Rei l'agraïment de l'Alcalde.

Mal hi ha modestia a mi el sentir parlar en català quan això era reflex del sentiment de l'honor; demés, aprecio totes les moltes bones lletres que posseeixen els idiomes regionals. En canvi, si que rebuto d'aquests quan es fet amb mires polítiques i amb manifest intenció de rebatre la unitat espanyola.

Felicità la Junta de l'Exposició per l'actiu que ha aconseguit i celebrà que la inauguració d'aquest gran certamen coincideixi amb una data que probablement marcarà el resorgiment d'Espanya.

Aleshores, els invitats reconegueren les esplèndides instal·lacions.

En arribar a les sales dels expositors francesos, M. Ramilleu, president de l'Associació Franco-espanyola, ha fet un parolament, en el qual ha nacio-

sat els cordials sentiments d'afecte que existeixen entre les dues nacions veïnes i fent remarcar el molt beneficiós que resulten aquests actes.

L'Alcalde ho agrat en breus paraules d'afecte per als expositors francesos.

Acabada la visita, l'element oficial desfilà, donant-se entrada al públic, que envai materialment els dos Palaus de l'Exposició de Moble.

De les diferents instal·lacions d'aquesta, ens en ocuparem en successives edicions.

DIFERENTS NOTÍCIES

El Capità General, Sr. Primo de Rivera, es retirà a descansar a les sis del matí. Més tard se li donà compte de les incantacions i ocupacions efectuades per la força pública.

Barcelona estava incomunicada, en aquella hora, amb Espanya. Tampoc es donaven comunicacions telefòniques dintre la ciutat.

El general Losada comunicà a primera hora d'avui a les autoritats el canvi de situació política.

Per ordre del Capità General s'ha establert la prèvia censura per a la premsa.

UN TELEGRAMA DEL REI

Se'n diu que el general Primo de Rivera ha rebut un telegrama del rei concebut en aquests termes: "Salgo para Madrid. Responde del orden.—Alfonso."

DE MADRID

EL COP D'ESTAT MILITAR

Els primers rumors

Dimicres a la tarda començaren d'escampar-se rumors de que s'apropaven greus esdeveniments polítics, relacionats amb el disgust que produïa a l'element militar l'actiu del Govern a Madrid.

Es deia que aquest disgust anava augmentant gradualment i que era a la guarnició de Barcelona on era més profund.

Els valors espanyols a Borsa, a darrera hora, feien un moviment que significava, que semblaven demostrar una certa nerviositat.

Però s'havia vingut parlant tantes vegades de la possibilitat d'una manifestació semblant, que en general no es prestà gaire crèdit a tots els rumors, els quals, no obstant, unes hores després tenien plena confirmació.

UNA NOTA DEL CONSELL DE MINISTRES

El Consell de ministres, reunint aquest matí, com a conseqüència dels esdeveniments militars de Barcelona, se suspengué a dos quarts de sis, facilitant al senyor Armada aquesta nota:

"Als espanyols: El capità general de Catalunya, la nit passada, ha declarat per la seva iniciativa l'estat de guerra a aquella regió, s'ha incantat de les comunicacions i s'ha dirigit als altres regions invitant-los a secundar la seva actitud, per a explicar la qual ha donat un manifest al país, anunciant que l'Exèrcit demana al Rei, per salvar la pàtria, la separació dels actuals ministres i dels polítics de la governació de l'Estat."

Les forces militars d'alguna d'aquelles sembla que es disposaven a seguir el mateix camí de rebeldia.

El Govern, reunint en Consell permanent, completà el seu programa sostenint-se en el seu lloc, que només deixaria davant la força si els promotors de la rebel·lió es decidissin a suportar totes les conseqüències de la seva actitud."

El Rei arribarà avui a Madrid.

CONFERENCIA FRAGMENTÀRIA

Al ministeri de la Guerra han manifestat que els que dirigeixen el moviment a Madrid són els generals Cavaleanti, Sarró, Dabian, Berenguer (Frederic) i contralmirall Rivera.

El general Sarró ha recollert en motocicleta totes les casernes.

El general Sarró ha recollert en motocicleta totes les casernes.

EL CAP DEL GOVERN DE MADRID CONTESTA EL TELEGRAMA DEL DIPUTAT SENYOR PERE RAHOLA

Per tal de fer més intel·ligible la resposta del senyor García Prieto, reproduïm de primer el telegrama de protesta que li fou tramès pel diputat senyor Pere Rahola:

"Senyor President del Consell de ministres, Madrid.—En sortir avui de casa meua m'he vist sorprès per una multitud que feia espantada davant una càrrega brutal de la guàrdia de seguretat, immediatament m'he adreçat als qui guardaven les carnes disposades en el monument de Casanova, per investigar el motiu de la furiosa escombra i mentre em donaven explicacions ha estat arbitràriament detingut per un policia, vestit de país i pistola en mà, un jove que hi havia afil."

En vista de l'ocorregut he decidit de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

CALMA A MADRID

L'aspecte de la població és normal en absolut.

A tot fins hi ha alguna commorència, però no tanta com en altres crisis.

Es succeden de l'Onze de Setembre d'enguany

DECLARACIONS DEL CAP DEL GOVERN

Madrid, 12, 2 tarda

—Ja coneixen vostès, ha començat dient aquest matí el cap del Govern—la notícia dels incidents desenvolupats a Barcelona amb motiu de l'acte davant l'estàtua d'En Casanova. Doncs els nostres informers coincideixen amb els de la premsa.

Per cert que m'ha sorprès la lectura d'un periòdic en el qual es diu que les càrregues donades per la força pública sols foren perquè es donaren alguns moris a Espanya i a Castella.

I no puc menys de preguntar: —Què més volia aquest periòdic que ocorregués?

També he rebut el telegrama de protesta del senyor Rahola, que publica la premsa.

Avui sembla que hi ha tranquil·litat. Així m'ho ha dit el meu d'Almodovar aquest matí en visitar-me.

UNA CARTA DEL PERIODISTA SENYOR AGELL

Ha estat adreçada la carta següent al senyor president de l'Associació de la Premsa Diària:

"Senyor: "Així matí, mentre, junt al monument d'En Casanova es desenvolupaven els vergonyosos fets que coneix tothom, en servei d'informació per a "El Correo Catalán", a la redacció del qual pertanyo, vaig dirigir-me, donant a conèixer la meua opinió de periodista, a un comissari de policia, demanant-li m'expliqués l'origen dels lamentables incidents, i preguntant-li quin delictes havien comès les senyores i oriatures, a les quals, encara en aquells moments estaven apallissant els guàrdies de seguretat i els agents de policia."

Es coneix que les meves preguntes tingueren la virtut de fer sortir de polleguera, no tan sols l'abat dit comissari, sinó també uns subjectes que l'acompanyaven, en forma tal, que, després d'ordenar que dos guàrdies de seguretat magatessin pels braços, s'esbarranar dirigint-me els meus braços i denigrants insults. Si hagués tingut les mans lliures hauria castigat allí mateix aquella insubordinació, sense tenir en compte ulteriors i greus conseqüències, puix qualsevol sap les valentes que contra un home sol haurien estat capaçs aquells colles de "tipus" que tenien a la mà una pistola i a la intenció una credencial de policia, que els donava potest d'imposar."

No cal que li digui que tot això, que jo asseguro la meua condició de periodista, he mostrat al meu carnet d'identitat. Poc va faltar perquè me l'estripessin, agraït-hi que si parlava més impudicament, perquè "ya estaban cubiertos de esos mocos de periodistas". I per últim, senyor president, la transcripció literal d'aquesta frase.

Sense perdre el començament de mi mateix, cosa certament difícil en aquelles circumstàncies, vaig llançar-los a la cara el meu nom de català honrat, demanant que ells fessin el mateix. Fou debades, no pre, puix els qui cometien la valentia d'apallissar dones i canalla, no tingueren el coratge de donar, ni en català, ni en castellà, el nom o el motiu amb què són coreguts."

El senyor president, d'assabentat de quant acabava de relatar, s'ha adreçat, de la meua meua corana i grollera, inferent un pregué al meu honor de català i a la meua dignitat professional i així mateix a la de la col·lectivitat periodística; jo espero trobar empai i ajut en les entitats representatives nostres per aconseguir que les paraulacions comeses pels inhumanes agents, tinguin per part de lurs superiors autoritats la merecudada sanció.

Quedo a fies seves ordres i molt atent s. q. c. s. m.

Miquel Agell Nadal

Barcelona, 12 setembre de 1923."

EL CAP DEL GOVERN DE MADRID CONTESTA EL TELEGRAMA DEL DIPUTAT SENYOR PERE RAHOLA

Per tal de fer més intel·ligible la resposta del senyor García Prieto, reproduïm de primer el telegrama de protesta que li fou tramès pel diputat senyor Pere Rahola:

"Senyor President del Consell de ministres, Madrid.—En sortir avui de casa meua m'he vist sorprès per una multitud que feia espantada davant una càrrega brutal de la guàrdia de seguretat, immediatament m'he adreçat als qui guardaven les carnes disposades en el monument de Casanova, per investigar el motiu de la furiosa escombra i mentre em donaven explicacions ha estat arbitràriament detingut per un policia, vestit de país i pistola en mà, un jove que hi havia afil."

En vista de l'ocorregut he decidit de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

ble de visitar el delegat de policia del carrer d'Alfonsina, i un oficial, acompanyat d'alguns agents, m'ho han impedit, malgrat d'explicar-li el meu pro-

EL PROXIM ORIENT

S'agreuja la litanor de relacions entre Itàlia i Iugoslàvia

Ginebra, 12.—Entre la Premsa italiana i Iugoslava ha començat una agre polèmica sobre la qüestió de Fiume.

En els cercles de la Societat de Nacions regna gran inquietud creient-se que el conflicte italo-iusoslau podria tenir desastroses conseqüènc

MOBLES - SUCCESSORS DE DOMINGO i SABATÉ - TAPISSERIES

TALLERS I SALONS DE VENDA:
Carrer de Sans, 114
BARCELONA - SANS
Telèfon H 475

GRAN EXPOSICIO D'HABITACIONS
de tots els models que es fabriquen

PREU FIX

VENDES A L'ENGRÓS I DETALL

SUCURSAL:
Parellada, núm. 19
Vilafranca del Penedès
Telèfon 225

La nova organització de fàbrica ha produït una gran baixa en els preus

NO tenim cap sucursal en lloc central de la ciutat, per beneficiar els nostres compradors, puix el que estalviem, acompanyat del que permet la importància de la casa, fa que poguem vendre amb un 30 per 100 d'economia

EXEMPLE: Tots els mobles per un pis, de pessetes 5.000, 10.000 i 20.000
els podeu adquirir per pessetes 3.400, 7.000 i 14.000

Disponible: 150 habitacions en les quals combinem pisos des de 2-500 ptes., compostes de Dormitori, menjador, Saló i Rebedor

En l'Exposició Internacional del Moble ocupem els Stands núms. 33 i 36 en la secció segona; i 27, 28 i 29 en el concurs de la casa humil

MOBLES J. LÓPEZ

GRANS EXISTENCIES
PREUS BARATISSIMS

44 - CARME - 44
(Davant l'Hospital)

CALÇATS NOVELTY

Tot aquest mes es liquida un Stok
de calçat per a home a 18'50 pes-
setes i per a senyora a 6'75 Ptes.

1 - PLAÇA SANTA ANNA - 1

CALÇAT

Gran liquidació de Sabates, Sense propaganda. Per a senyors,
senyores i nens. Sanatals i sabatilles. Col·loquem mitges sales i
tallons de goma. Venim al VA BE. Rambla del Centre, 35. També
fem bona cura si no compreu avui. Val per pocs dies.

CUITEU I TRABAREU GANGUES

DOLOR D'ESTOMAC

i malalties de les vies digestives, es curen amb el

GASTROBIOL ROSSELL

De venda a la FARMACIA INTERNACIONAL - Rambla del
Centre, 17, i a totes les farmàcies

MAQUINARIA FRIGORIFICA

ESCHER WYSS Y C. ZURICH

PER A FABRIQUES DE
1 CAMBRES FRIGORIFIQUES

G E L

MAXIMUM DE PRODUCCIO
FRIGORIFICA
MINIMUM DE CONSUM DE FORÇA

HOTELS - RESTAURANTS - BARS -
CARNISSERIES - TOCINERIES - LLE-
TERIES - FABRIQUES DE XOCOLATS

AUTOFRIGOR

LA MAQUINA IDEAL PER
A LA PETITA INDUSTRIA

F. VIVES PONS

BARCELONA: GIRONA, 112
MADRID: PRIM, 2

EL DEPIILATORI d'HORLINE

disol el pel moixi
com l'aigua disol la sal

El polvo depilatori d'Horline és:

INOFENSIU No perjudica, no produeix inflors ni rojors. Al
contrari de molts productes que són corrosius i provoquen
la sortida de erupcions, poden fer-ne us les persones de pell
molt delicada, i s'eliminarà crema després de l'aplicació.

ACTIU Destruïx el pel moixi, penetra fins als arrels, i les
atrofia, assolint així una ràpida depilació permanent.
Tres minuts d'aplicació són suficients per a obtenir la
caiguda del importu pel moixi.

CIENTIFIC Preparat per químics segons el recent descobri-
ments de la ciència moderna i recomanat per el cos mèdic
per la seva acció suau i conservació il·luminada.

AGRADABLE No fa mala olor, dona sensació de benestar i
actua, suprimint els desquams. Dona a la part depilada
una elasticitat perfecta.

PER A TOTES Les actrius, instituts de bellesa més
famosos, i els cirurgians per a certes operacions delicades.

PRODUCTES HORLINE:

AIGUA D'HORLINE (tintura progressiva per als cabells
blancs): 6. - DEPIILATORI (actiu i inofensiu): 6. - POLVOS
(molt adherents): 2'50. - CREMA (evita les arropes): 2'50.
AIGUA DENTIFRICA (en comprimits efervescents): 5. -
BATHOL MONTRY (sals minerals per a banys de peus): 3'50.
SANIBEL (comprimits per a regenerar el cabell): 3'50.

Dipòsit general a Espanya:
Establiment DALMAU OLIVERES, S. A.
PASSEIG DE L'INDUSTRIA 14 - BARCELONA

ra. Campanyà Cassi: Ex-interna dels Hospitals de
Paris. — Consult. de Gent. 322. entresol.

DR. BOADA Vies urinàries, pell, Raigs X,
Dietètica, Rambla de Catalu-
ny, 34, 1.er, 2.a. De 2 a 5 i de 7 a 8. — Clínica: Sant Pau,
quero 44. De 7 a 10 de la nit.

Bombeta "OPALINA"

RAY & WATT

LLUM DIFUSA
MOLT DECORATIVA
GRAN ECONOMIA
ULTIMA NOVELTAT

Rbla. de les Flors, 16

Força, Salut i Vigor PER MITJA DE LA ELECTRICITAT

L'Institut Electro-Técnica de Barcelona acaba de publicar
un tractat d'Electroteràpia, per tractar de tots els
casos de malalties que el denominen, aquest tractat obra molt bona en
una parla clara i senzilla. Explica la gran importància del
tractament elèctric i de la manera que la electricitat fa
bona obra amb els malalts de sistema nerviós i muscular, i
torna la salut als debilitats, anèmics i debilitats.
La causa dels símptomes de cada afecció, fonamentalment desviant l'electricitat
del cos i malaltia sobre la naturalesa i travessa del cos, heu de la elec-
tricitat desviada i controlada apropiat per a cada afecció i afecció del cos, per
salvar es fa, amb precisió, durant des hores de complet repòs, i el tractat
pot servir el fluid regenerador com potència energètica i s'anomena dues del se-
ua nervios, i tots els orçans, evitant i acumulant l'energia nerviosa, que
porta motiu de la natura humana.
Cada família hauria de posseir aquesta obra per assistir-se de casos de
independència per a la salut, a il·luminar sempre a una explicació de la
malaltia, a l'ensenyar que el tractament és i garantit, amb l'ús del nostre tractat
d'Electricitat i de la natura humana.
La feitura la hem de fer, Malalts d'ambdós sexes: curativ una senyal
carta postal per rebre a correu seguit aquesta preciosa obra d'Electroteràpia.
Inclou la al Director de l'Institut Electro-Técnica, A. PALAU, Rambla del
Centre, 12, principal, BARCELONA.

"CHIC et SIMPLICITE"

Revista de modes de París, amb traducció castellana

ELEGANCIA SENSE EXAGERACIO

100 models i un patró retallat, per 1'50 pessetes

Demaneu-la a tot arreu, i al seu agent per a Espanya

ALBERT BONET

Mercaderia - Plisés - Galats
Clarís, 15 - BARCELONA

**CAMBRES
DE BANY**
I LLURS ACCESORIS

BANIERES
LAVABOS
WATERS
BIDETS
DUTXES
AIXETES
Etc

Preus
Reduïts

ENRIC CARDONA
Vergara, 11
Comte d'Assolvi, 39 a 43
BARCELONA

AUTOMOBILS

-- CAMIONS --

DELAHAYE

AGENTS:
"Unión Comercial Española, S. A."
Rambla Santa Mònica, 7.
Garatge - Bruc, 165.

ULMARIOL

Calma i a l'acte
cura tota mena de
DOLOR
Medicament d'ús extern
Laboratori MORATO
PALAU TORDERA

Clínica Vies Urinàries
del Dr. GARCIA, Rambla Pla de la República,
núm. 6, 1.er, entre Hospital i Sant Pau. — Venim, amplexos, saluts,
especialment tractaments per el guar-
niment rapid de les malalties secretes.
Màquina per a totes les malalties, com-
plicitat de 2 a 12 i de 3 a 5, equi-
pada per a cistitis i altres. Plaça
del Sol, 6.

LA PUDA DE BANYOLES

OBERTA DES DEL PRIMER DE MAIG A 30 D'OCTUBRE
Les seves aigües constitueixen un tipus únic a Europa. Per
als herpètics, escrofítics, preterbucífics, artèrics, catarr-
s i avarósies no tenen rival, essen, en aquest últim sentit,
substitutives de les d'Archeua.

Es la reina de les aigües de taula
LA DE LA VALL DE SANT DANIEL
Depositar: JOSEP PAGANS, Ponent, 28

Vídua d'E. Bertran

Exposició del Moble :: Stand 122

Papers pintats :: Pintura decorativa
Decoració de vidres amb paper GLACIER

BARCELONA - Cardenal Casañas, 11, botiga - Telèf. 4998 - A

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK, LTD.

CASA CENTRAL: LONDRES - CAPITAL I RESERVES: Més de Lliures esterlines 13.000.000

Succursals: Barcelona, Plaça de Catalunya, 9; Madrid, Bilbao, Vigo, Sevilla, València, París, Nova York (agència), Bradford i Manchester
24 Succursals a l'Argentina, Xile, Perú, Mèxic i Uruguai

ESPAIOSOS MAGATZEMS dintre de radi, a la disposició dels nostres clients i del comerç en general

CAIXES DE LLOGUER